

Izhaja vsak pondeljek
in četrtek ob 8. uri
— predpoldne. —
Stane za celo leto 15 L.,
za pol leta 8 L., za četrtek
leta 4 L. Za inozemstvo
celo leto 20 L.
Na naročila brez
doposlane naročnine se
ne oziramo.
Odgovorni urednik:
RICHARD OREL.

GORIŠKA STRAŽA

Številka 52.

V Gorici v ponedeljek 2. julija 1923.

Letnik VI.

Nefrankirana pisma se
ne sprejemajo. Oglaši
se računa po dogovoru in se plačuje naprej.
List izdaja konsorcij
"GORIŠKE STRAŽE".
Tisk. S. Spazzai
v Trstu.
Uprava in Uredništvo:
ulica Mameli 5.
(prej Scuole).

Pred novim položajem.

V zadnji «Goriški Straži» smo poročali o novem volilnem redu, s katerim nas hoče osrečiti fašistovska vlada. Stranka, ki tvori v državi manjšino, se polasti po novem zakonu kar dveh tretjin vseh poslancev. Na čigav račun, je jasno ko beli dan. Vse stranke v državi bodo morale en del svojih zastopnikov kratko malo odstopiti fašistom. Trpele bodo velike stranke, trpele srednje, trpele najmanjše.

Mi Slovani čutimo skupno z ostalimi strankami države vso krivčnost novega volilnega reda. Slovenske in hrvatske kraje bodo zastopali v Rimu fašistovski poslanci, ki jih ljudstvo ni izbralo in ni maralo.

Dvakrat udarjeni.

Toda to ni še vse. Vlada je hotela Slovence in Hrvate še posebej osrečiti. Stavila je predlog, da mora vsaka stranka Italije nastopiti z lastnimi kandidati v najmanj dveh volilnih okrajih. Kandidatno listo pa mora podpisati 300 volilcev, ki so pristojni v kaki občini volilnega okrožja.

Kje naj pa Slovenci dobèe 300 slovenskih mož, ki so pristojni v kaki občini izven naše zemlje? Nikjer! Čemu torej ta določba? Zato, da bi Slovenci pri volitvah sploh ne mogli nastopiti. Slovenci in Hrvatje naj s političnega življenga kratkomalo zgnejo! Oni nimajo pravice do lastnih zastopnikov kakor ostali državljanji Italije.

Zdaj naj le pridejo slovenski fašisti in naj razlagajo, da je njih vlad s Slovenci pravična! Hribi in dolina se jim bodo smeja!

Ali moramo zginiti?

Kaj nam je storiti, da se ubranimo vladni nakani? Ali se moramo odtegniti volilnemu boju in pustiti nasprotnikom prosto pot? To je važno vprašanje.

Vlada bi hotela, da se odpovedemo lastni stranki in se priključimo kaki italijanski. Sporazum z eno ali drugo italijansko stranko je torej pot, ki leži pred nami.

Ali ni prav nobene druge?

Se ena je in to je dogovor z Nemci. Oni so v istem položaju kakor mi. Ista nevarnost, isti interes. Ako bi skupno Slovenci in Nemci nastopili, bi lahko postavili kandidate v dveh volilnih okrajih: mi v svojem oni v svojem.

Kakšno pot si izberejo Slovani pri prihodnjih volitvah?

Tisto, ki bo najboljše in najvarnejše ščitila njih interese.

Kaj se godi po svetu?

Boj med Francozi in Nemci se nadaljuje v Porurju brez konca in kraja. In čim dalje traja ljuta borba med obema narodoma v sredini Evrope, tem hujše posledice se obetajo za bodočnost človeštva. Komur je na srcu usoda Evrope, ta gleda le s tesnobo in žalostjo na strašno borbo med Nemci in Francozi. In če je kdo poklican, da obrača svoj pogled in svojo skrb preko mej ene države in enega naroda na vse človeštvo, je to gotovo poglavar Katoliške cerkve, katera združuje v sebi vse države in vse narode na svetu. V Rimu ima svoj sedež voditelj največje svetovne sile, kar jih pozna človeštvo, tam biva poglavar Katoliške cerkve, ki nima v borbi med evropskimi državami samo nobenega gospodarskega interesa, nobenega političnega dobička in more zato res nepristransko in pravično soditi v teh časih sebičnosti, strasti in poopleha.

Glas razuma.

In res je povzel pretekli teden besedo papež Pij XI. in poslal krščanskim narodom, posebno pa državnim oblastnikom poziv, naj nehajo z imperialističnimi nasilji in krivicami, ki ženejo ljudstva v gotovo pogubo. Pravilno poudarja Pij XI., da se je od konference v Genovi do današnjih dni položaj v Evropi vsestransko poslabšal. V Genovi so se bili prvič združili zastopniki zmagovalcev in premaganih, tam so sedeli Nemci poleg Francuzov, ruski komunisti poleg Angležev in se skupno posvetovali o pomirjenju Evrope. Bil je to zadnji poskus sporazuma med narodi. Po padcu Lloyd Georgea in francoskem pohodu v Porurje pa je šlo vse navzdol. Začela se je krhati antanta, države so silile brzo narazen in zasijal je prepad celò pred dosedanjimi zavezniški. Pohod v Porurje je razbil zadnje ostanke priateljstva tudi med državami zapada. Danes je vsak narod prepuščen samemu sebi, vsaka država dela na lastno pest, nihče se ne ozira več na skupnost. Angleži hodijo svoja pota, Francozi svoja, Italija svoja, Nemčija svoja in Rusi svoja. Vsak se zanaša le na orožje in armando, začel se je boj vseh proti vsem. Doživel smo revolucijo v Bolgariji, na vzhodu se dvigajo Turki, na Ogrskem se oborožujejo, preko cele Nemčije veje duh novega militarizma, Anglia zida silovito vojno brodovje, Francija množi svoje kanone in veča mornarico, vse povsod stojijo države v orožju. Bog zna, kakšne vojske in revolucije nas čakajo. Povod temu blaznemu početju je dal pohod v rursko kotlino.

Zato dviga papež svoj svarilni glas proti oblastnikom, ki so povzročili boj v Porurju.

Proti zasedbi!

»Z ozirom na težko odgovornost, ki leži v tem trenutku na onih, ki imajo v rokah usodo narodov, jih rotimo še enkrat, naj presodijo vsa vprašanja, posebna pa vprašanje vojne odškodnine v duhu krščanstva, ki ne loči pravice od socialne ljubezni. Ako pokaže dolžnik resno voljo za pravičen in trajen sporazum in želi, naj nepristranski sodniki izrečejo sodbo o mejah njegove plačljivosti ter je povrhu pripravljen dovoliti sodnikom resnično in natančno nad-

zorstvo nad svojim gospodarstvom, tedaj zahteva pravica in socialna ljubezen kakor tudi interes vseh narodov, da upnik ne zahteva od dolžnika to, česar mu ta ne more dati, ako noče popolnoma izčrpati virov svoje produkcije, kar bi bilo v nepopravljivo skodo njemu samemu in njegovim upnikom in bi bilo morda vzrok socialnih preobratov, ki bi pomenili najhujšo nesrečo za vso Evropo. Nastala bi trajna nevarnost novih in še hujših vojsk.«

Papež Pij XI. je obsodil s tem francoski imperializem, ki noče sporazuma z nemško državo.

Nadalje se je izjavil papež proti zasedbi Porurja. Javno vprašuje francoske oblastnike, ali se jim zdi res potrebno, da vzdržujejo zasedbo tujje zemlje, katera nalaga težke žrtve zasednim armadam in ljudstvu zasedenega ozemlja. Ali ni mogoče, da bi zasedba polagoma prenehala in bi stopila na njeni mesto »druga bolj primerna in manj osovražena jamstva.«

Poglavar krščanstva poziva odgovorne politike, naj se sporazumejo glede vojne odškodnine in umaknejo čete iz zasedenega ozemlja, kajti tako »bi se doseglo šele odkritosrčno pomirjenje med narodi, ki je obenem predpogoj za gospodarsko obnovu, po kateri vsi vroče hrepemimo.«

Blagajna Nemčije.

Besede Pija XI. so napravile na evropsko in amerikansko javnost velik vtis. Angleško časopisje se pridružujejo brez izjeme stališču Vatikana in poudarja primernost papeževe izjave. Ravno tako se strinja časopisje Amerike s papežem Za Nemčijo pa pomenijo besede poglavarja Kat. cerkve velik moralni uspeh. Nemški kancler Kuno se je v javnem govoru zahvalil papežu Ravnotako se strinja časopisje Italije skoraj brez izjeme s pismom Pija XI. Drugače je seveda na Francoskem. Vladajoči složi so se vzdignili proti papeževi oblasti in branijo svojo politiko z dosledno trmoglavostjo. Senat je z veliko večino odobril nove kredite za armado v Porurju in ministrski predsednik Poincaré je odgovril papežu, da »se zmagovita Francija ne misliti odreči svoji zmagi. Zoperstavila bo svojo voljo premagancu, ki noče priznati svojega poraza. Nadaljevali bomo kljub vsemu začrtano pot. Zasedli smo Porurje, ki je blagajna upornega dolžnika in je ne izpustimo iz rok.«

Tak je odgovor francoske vlade. Boj bo šel torej naprej, dokler ne omaga ena ali druga stranka. Toda papeževi pismo je francoske oblastnike občutno oslabilo, ker jim je veleno mnogo moralne opore tudi v lastnem ljudstvu.

Cim trdrovratnejše bodo nadaljevali francoski državniki boj v Porurju, tem bolj bodo škodovali ugledu lastne dežele.

Težave v Jugoslaviji.

V Jugoslaviji se je priprilil pretekli teden dogodek, ki je mogočno vplival na jugoslovansko javnost. V Belgradu je neki Milan Rajić streljal s samokresom na ministrskega predsednika Pašića z namenom, da ga usmrtri. Napad se ni posrečil, kajti Pa-

šič je bil lahno ranjen na roki in bo par dneh zopet zdrav. Ta atentat je vzbudil v parlamentu in ljudstvu veliko ogorčenje in je ugled Pašićev le še bolj utrdil. Vse pričakuje, kako se razplete stvar pred sodiščem, kajti zanimivo je zvedeti, iz kakšnih vzrokov je Rajić streljal na starega srbskega državnika. Predvsem je zelo važno zvedeti, ali tiči za napadom politični načrt kakšne stranke. Do danes stvar ni še razjasnjena. Radikalci trdijo, da je bil Rajić somišljenik Pribičevičev in namigavajo, da je atentat delo demokratske stranke. Demokrati zavračajo seveda take očitke z ogorčenjem in pravijo, da je Rajić pristaš Radičev. Napad na Pašića je po njihovem delo Hrvatov in zato zahtevajo, naj nastopi vlada z železno energijo proti Hrvatski republikanski kmečki stranki. Drugi trdijo, da so organizirali atentat na Pašića orjunaši, kajti brat Rajićev je baje član Orjune.

Razprava pred sodiščem bo skoraj gotovo dognala resnico in razčistila položaj.

Na vsak način pa je napad na velezaslužnega državnika zelo poostrij razmerje med vlado in opozicijo. Pašić je v Srbiji zelo ugleden in priljubljen in ogorčenje radi zločina je zato silno veliko. Belgrajsko časopisje zahteva vedno bolj pogosto, da mora nastopiti vlada proti Radiču s silo.

Bojna napoved!

Sicer je že pred atentatom začeli pihati nov veter v Belgradu. Radikalci so nenadoma prenehali govoriti o sporazumu z avtonomisti. Posebno niso nič več hoteli slišati o Radiču. Njihovi listi so vsaki dan bolj pogostoma razlagali, da je Radič nevaren človek, da ogroža monarhijo, da neti sovrašča med Srbi in Hrvati in da ga je treba zato ostro prijeti. O sporazumu niti besede več! Kaj je vzrok tej sprememb? Predvsem se čuti danes radikalna vlada močno in ne potrebuje več Radiča. Radič je bil prej radikalcem nevaren, danes ne več. Ko se je otvoril parlament, bi se bilo namreč lahko zgodilo, da pride Radič s svojimi 70 poslanci v Belgrad in vrže s pomočjo opozicije radikalce. Danes je to izključeno, kajti Radičevi poslanci so v Zagrebu in parlament jih do danes ni potrdil. Skoro izključeno je, da bi prosili za potrdilo in šli v Belgrad. Tako so se radikalci znebili velike skupine nasprotnikov in danes imajo v skupščini absolutno večino. Opozicija v parlamentu jim ne more do živega, ker je prešibka, Radič pa ne šteje v skupščini nič. Radikalci so popolni gospodarji položaja in zato lahko nastopijo proti Radiču tudi z železno roko.

Drugi vzrok, da so spremenili radikalci svojo politiko, pa je ta, da hočejo vničiti vpliv demokratov na dvor. Pribičevič ima namreč na dvoru veliko besedo in tam opisuje Radičovo stranko kot protidržavno gibanje, ki stremi za republiko. Vlada bi morala držati Radiča na uzdi, napovedati bi mu morala oster boj. Pribičevič trdi, da radikalci tega ne majo in zato je njihova politika državi in kralju škodljiva.

Radikalna vlada hoče sedaj dokazati, da zna tudi ona čuvati interese dinastije in nastopiti če treba odločno proti Radiču. Zato je napovedala Radiču boj. Zabranila mu je v Za-

grebu shod in zagrozila, da uporabi proti njegovi stranki če treba tudi skrajna sredstva. Ako ne spremeni Radič politike, ga bo začela radikalna vlada pritiskati. S tem upajo radikalci, da izpodrinejo vpliv Pribičeviča na dvoru.

Mi nočemo soditi političnih strank v Jugoslaviji, toda eno je za nas go-to: razmere so se v državi znatno poostrike. Sporazum se vedno bolj oddaljuje in zopet se prične boj med Radičem in Belgradom. Že parkrat smo poudarili, da se take stvari nedajo v kratkem času urediti, toda kljub temu je vse kazalo, da se polagoma vendar bliža sporazum med Srbi, Hrvati in Slovenci. Danes pa vidimo, da je šel razvoj za korak nazaj in zgradba se bo morala zidati zopet iz temelja.

Globoko smo prepričani, da pride kljub vsemu temu čas, ko se nasprotja poravnajo in prične v Jugoslaviji skupno delo med tremi bratji: Srbi, Hrvati in Slovenci.

Nasilja nad ljudsko stranko.

Zadnjič smo poročali, da so začeli fašisti odkrit boj proti ljudski stranki, ki se širi preko cele države: od Vidma do Sicilije. Komaj smo to napisali, smo že dobili od vseh strani poročila o novih spopadih med fašisti in ljudovci. Premalo imamo prostora v našem listu, da bi popisovali vse slučaje, ki se množijo dan na dan po različnih pokrajinalah države. Poslanci ljudske stranke vlagajo na vlogo interpelacije, a nam se zdi, da ne s posebnim uspehom. Težko je namreč zadržati sovraštva, ki tli v fašistovskih vrstah proti nevarnemu tekmevu.

Posebno občinske volitve nudijo fašistom zapeljivo priliko, da bijejo po svojih nasprotnikih. Toda poročila, ki jih prejemamo ne govore le o spopadih pri občinskih volitvah. Tudi kulturna društva ljudske stranke niso več varna pred fašistovskimi naskoki. Tako poroča glasilo Vatikanica »Osservatore Romano«, da so porušili fašisti sedež katoliškega mladinskega krožka v mestu Castelfidardo in vrgli pri tem podobe papeža in nekaterih svetnikov na cesto. »Osservatore Romano« protestira proti nasielu, toda po našem brez uspeha.

Tudi liberalci so na vrsti.

Ljudska stranka je torej izpostavljena splošnemu napadu, ki ne bo tako kmalu nehal.

Toda fašisti tudi svojih sedanjih zaveznikov, liberalcev ne gladijo z rokavicami. Zadnjič smo omenili, kako so pozvali fašisti liberalni občinski svet v Torinu, naj odstopi. To je bil še mil slučaj v primeri z napadom v glavnem mestu Sardinije, v Cagliari. Tudi to mesto je v rokah liberalcev. Sardinski fašisti so si deli v glavo, da mora ta občinski svet pasti. Zbrali so svoje čete iz dežele in vkorakali v mesto. Priredili so burne demonstracije in vdrli v mestno hišo, da prisilijo občinske svetovalec k odstopu. Toda mestni svet se ni hotel vkloniti. Zato je fašistovski prefekt izdal odlok, s katerim razpušča občinski zastop in imenuje vladnega komisarja. Komaj je bilo to izvršeno, je že prišla vest, da so fašisti začeli naskakovati drugo važno občino, ki je v rokah liberalcev. To je mesto Ivrea v pokrajini Piemontu. Časopis je poroča, da so tudi tukaj stavili fašisti na občinske svetovalece zahtevno, da morajo nemudoma odstopiti. Liberalni svetovlaci so zahtevali odbiti. Vendramo prepričani, da se bodo moralni zlepa ali zgrda tudi oni vdati.

Iz povedanega je jasno razvidno, da gre boj fašizma proti vsem strankam države. Fašisti naskakujejo socialistom in komunistom, naskakujejo republikance, naskakujejo ljudske stranke in sedaj liberalce. Postavili so si geslo, da porazijo vse protivnike. Toda s tako politiko se bo šte-

vilo njihovih sovražnikov čedalje bolj množilo, odpor bo postajal vedno hujši in srditejši, borba bo šla

do dna in ne bo nehal, dokler ne bleži eden ali drugi protivnik na tleh.

DNEVNE VESTI.

Kakšno bo naše volilno okrožje?

Fasistovska vlada misli razdeliti celo državo v 15 volilnih okrožij. Nas je predelila v peto, ki se imenuje Julijska Krajina. V Julijsko Krajino spada Trst z zaledjem, Istra, Goriško in Furlanija z Vidmom ter Zader s svojim ozemljem. Glavni sedež tega volilnega okraja bo Trst. Volitve se bodo vrstile po številu prebivalstva, in sicer pride na vsakih 75 tisoč ljudi en poslanec. Ker naše volilno okrožje po ljudskem stetu iz leta 1921 je imelo 715 tisoč duš, dobi naš okraj 23 poslancev. Na večino pride 15 poslancev, na manjšino 8. Gotovo je, da poberejo 15 poslanecev fašisti, medtem ko se razdeli ostalih osmih poslancev med ljudovce, Slovance, socialistike, komuniste in republikance.

V prejšnjem parlamentu je imelo naše okrožje 25 zastopnikov, sedaj jih bo pa imela le 23. Ti kraji so torej prikrajšani za dva poslance.

Nova pristojbina za brzojavke.

S prvima julijem bo znašala pristojbina za brzojavke 20 vinarjev za besedo ob delavnikih in 30 vinarjev ob praznikih. Za nujne brzojavke se pristojbina potroži. Ta pristojbina velja za brzojavke v notranosti države. Ministrstvo za pošto in brzojav. daje na znanje, da mora vsebovati vsaka brzojavka naj manj 8 besed.

Za praznik velja vsaka nedelja, božič, novo leto in 20. september.

Za inozemske brzojavke znaša povsek v mesecu juliju 340 od sto.

Kako hočejo pobijati draginjo.

Vlada je ustanovila v Rimu posebno komisijo, ki ima namen pobijati draginjo. To se je zdelelo fašistovski vladni potrebno, ker je znižala uradnikom plačo in naložila nove davke na dohodke državljanov. Ljudje se vedno težje prezivljajo, kajti plača se manjša, draginja pa je vedno enaka. Da bi postala živila po ceni, je torej komisija v Rimu sklenila, naj zmanjša vlada uvozno carino na riz in umetno maslo in Mussolini je za celo leto 1923 odpravil carino na žito, oves, koruzo in otrobi. Komisija je tudi sklenila, naj uživajo družine zmrzljeno meso (svinjina in goveje meso), ki prihaja v škatljah iz Amerike. Tudi vojaki v vojašnicah bodo uživali meso iz Amerike. Vlada naj pritisne posebno na velika mesta, da naročijo zmrzljeno meso in ga denejo v hladilnice. Koliko bo to pomagalo, bomo v kratkem videli.

Proti malim trgovcem!

Komisija proti draginji, ki jo je imenovala vlada v Rimu, je predlagala, naj vlada zmanjša število malih trgovcev, češ da jih je preveč in da dražijo živilske potrebsčine.

Vlada bi morala pregledati vse koncesije in nekatere vniciti. To je predlog komisije. Radovedni smo, kaj bo vlada naredila. Nadalje so v Rimu tudi predlagali, naj se določijo uradne cene za živila, da ne bodo trgovci preveč zaslužili.

Poslanec Karel Tinzl,

ki je eden izmed 4 zastopnikov nemških Tirolcev v rimskem parlamentu, je bil izvoljen za predsednika tirolske ljudske stranke. Tinzl je nekaj čez 30 let star.

Dunajčanje se veselijo.

Pred letom je veljala nemška marca 60 krov, dames pa dobiš za eno kroho dve marki. Pred letom so Dunajčani silili v združitev Avstrije z Nemčijo, danes pa vzklikajo: Hvala Bogu, da smo samostojni, drugače bi še bolj trpeli!

Mogočen tekmev.

Svoječasno je pisala Straža, da preti našim živinorejcem velika nevarnost od konkurenco iz notranjosti države. Poudarila je, da se hoče vkoreniniti na Primorskem največja mlekarja Italije, ki bo na trgu pobijala naše domače mleko. Včerajšnji »Piccolo« opisuje tega konkurenta z zelo laskavimi besedami. Pravi, da ima ta mlekarja svoj sedež v deželi Cremoni in da je sijajno organizirana. »Zadostuje, če omenimo, da razpolaga ta organizacija z več kot 160.000 glavami goveje živine, od katere tvorijo približno polovico krave za mleko. Predelavanje mleka je doseglo v Cremoni, posebno v velikih sirarnik naravnost sijajne napredke:«

Društvena mlekarja dela na cloveka globok vtis. Pred seboj vidis velikansko poslopje, kamor prihaja dnevno 1500 hektolitrov mleka, ki se avtomatično tehta, filtrira in zato razdeli v raznovrstne oddelke.

Sir, ki ga prideleju podjetje, gre skoraj v celoti v Ameriko.

Društvena mlekarja v Soresini dela čast Italiji.«

»Piccolo« želi iz srca, da bi ustanovila mlekarja podružnico v naših krajih!

Ta popis naj služi našim kmetom v svari, da se organizirajo v močni živinorejski zvezzi!

Hude muhe.

Letos so se razplodile v južni Romuniji v ogromnem številu kolombaške muhe, ki so skrajno nevarne za živino. Doslej so s svojimi piki ubile nad 15 tisoč volov.

14.500

tržaških bolnikov se je leta 1922, zatekelo v mestno bolnico. Tega števila Trst ni nikdar prej dosegel. Včasih so svojce peljali v bolnico le v skrajni sili, danes pa je brezposelnost takata, da družine ne zmorejo bolniku ne potrebene hrane ne zdravil.

Na potovanju.

Prefekt Pisenti zelo rad potuje po naših krajih. Zadnjič je bil v soški dolini, v sredo pojde v Vipavo. Neden dosedanji prefekt ni tako rad potoval po naši deželi.

Sramota našega časa!

V Rimu se je vrsil te dni občni zbor »Društva proti suženjstvu«, ki stoji pod pokroviteljstvom kardinala Lega. Zanimivo je, kaj so na tem zborovanju govorili. Poročali so, da se je v tem letu suženjstvo v Afriki zelo poostriло. Sužnji obstajajo n. pr. še v Abesiniji in v italijanski koloniji Somaliji. Evropeji so v zadnjem času tako kruto in nečloveško postopali s plemenom Hotentotov, da je morala poseči vmes Zveza narodov. Kdo bi si mislil, da so na svetu še sužnji, katere prodajajo in kupejojo Evropeji kakor živino in pohištvo? Človek z neumrjočo dušo ponisan na stopnjo živine! Res lepa kultura Evrope! Sramota, da obstaja v našem času se »Društvo proti suženjstvu.«

Furlanski ljudovci protestirajo.

V Čedadu, Dogni, Attimis, Prato, Villalta, Gradiški, Vidmu in Premariacco so zborovali odseki ljudske stranke in protestirali proti novemu volilnemu redu, ki ga hoče vpeljati fašistovska vlada. Izrekli so zaupnico rimskega vodstvu in pozvali poslance, naj se borijo za dosedanji volilni red do konca.

Tekma norcev.

V Trstu se je ustanovil odbor iz 16 ljudi, ki so si postavili zelo čuden program. Določili so posebna darila za tiste, ki si upajo najdalj časa vztrajati brez spanja. Tekma je začela v petek zvečer v plesni dvorani Fenice v Trstu. Med tem ko pišemo tekmujejo junaki brez prestanka dalje in sele eden izmed šestnajtorice je omagal ter zaspal. Štirideset ur se je junakško boril proti spancu.

V Ameriki so vztrajali doslej največ 69 ur. Tržaški borce upajo, da pobijejo Amerikance na celi črti. In res zadnje uradno poročilo poudarja, da so vsi gospodje se pri polnih močeh, kar nasvaja z najlepšimi nadami.

V cerkví kamenjan,

je bil radi političnih zadev neki župnik iz Santa Lucia (Pietrasanta), medtem ko je obhajal šolsko mladino. Oblastvo je aretiralo 7 oseb, drugih 15 oseb je načrnanjenih sodbnih.

Spomenik zmage na goriškem gradu.

Vlada se peča že delj časa z načrtom sezidati v trajen spomin italijanske zmage poseben spomenik v naših krajih. Najprej je mislila, da ga postavi na hrib Sv. Mihaela, toda v najnovejšem času je spremenila svoje mnenje. Mussolini je sprejel predlog, da se sezida spomenik na goriškem gradu. Ta vest je Goričane razveselila, kajti tako postane mesto središče vseh romarjev. V listih poudarjajo, da je goriški grad naravnost ustvarjen za spomenik, ker se vidi do z njega Sv. Mihael, Vrtojibica, Sv. Mark, Sv. Gabrijel, Sv. Gora, Sabotin, pevmski griči, Oslavija in Kalvarija, torej kraji, kjer so se odigrale najhujše bitke svetovne vojne. Po predlogu Goričanov bi morale voditi k spomeniku stopnice od Travnika naravnost na grad. Biti bi morale široke in zelo lepe ter bi peljale potnika do prvega obzidja gradu, od prvega do drugega obzidja naj bi vodile druge, bolj ozke stopnice. Na vrhu griča naj stoji spomenik, v njegovi bližini pa vojni muzej.

Ce se Goričanom njihova želja izpolni, bo mesto pridobilo tudi v gospodarskem pogledu.

Nič potnih listov!

Socialistična poslanca Matteotti in Garibotti sta prosila za potni list, da se peljeta v London na zborovanje socialističnih parlamentarcev, kjer bodo razpravljali tudi o položaju na Rusku. Vlada jim je potni list odrekla.

Avstrijska republika

šteje samo 6 milijonov in pol prebivalcev. Kam si prišla, ti nekdanja cesarska velevlast! Komaj za eno sedmino te je še!

Strašne kače.

Na Francoskem so se v mestu Maigny pred kratkim zidarji silno prestrašili. Ko so namreč dvigali neke velike skale, so zagledali kar naenkrat celo gručo strašnih kač. Zivali so bile dolge 2 metra in 60 centimetrov, torej dolge kakor dorasel človek in debele kakor človeško stegno. Čim so kače zapazile delavce, so se dvigale in začele sikati in žvižgati, da je človeka pretresla groza do kosti. Delavci so se spustili v blazen beg, kače pa za njimi. Z največjo težavo so si rešili življenje.

Ko je prebivalstvo zvedelo za grozne kače, se ni nihče upal na polje.

Sestavila se je družba lovcev, da osmrti kače, toda do danes ni se nobenega uspeha.

Stanovanjska kriza rešena.

Neki londonski stavbenik je podal prav originalen način rešitve sedanje stanovanjske krize: Rekel je: »Ni treba širiti do sedaj že itak velikansko mesto London, temveč zgradimo kar drugo mesto pod zemljo. Po tem načinu bi prišli do dveh Londonov, in sicer do zgornjega ali solnčnega Londona in do podzemeljskega. Komaj se je začelo govoriti o tem načrtu rešitve, že je neko londonsko stavbno podjetje dobilo nalog razsiriti neki podzemeljski kolodvor, ki stoji ravno pod londonskim trgom. Če se posreči udejstviti ta načrt, potem je stanovanjska kriza rešena. Podzemeljski prebivalci bodo uživali sledeče ugodnosti: prvič bodo imeli manj mraza in tudi manj vročine, drugič ne bodo imeli nikoli dežja in megle in tretjič bodo zavarovani proti zrakoplovnim napadom.

DELAVSKI VESTNIK.

Delo v tržaških ladjedelnicah.

Po dolgotrajnih pogajanjih med vladom in prizadetimi industrijskimi podjetji na eni ter potem med industrijalcem in delavskim zastopništvom na drugi strani se je končno vendar doseglo, da se v kratkem zopet prične delo v tržaških ladjedelnicah. Delavstvo je prishtalo na 10 odstotno znižanje mezdr.

Povprečna dnevna mezda bi bila L 21.40, za kvalificirane delavce pa L 23.— Za urno delo so določene mezde po vrsti dela od L 1.75 do 3.30, od 1.85 do 3.50, od 1.95 do 3.55, od 1.85 do 4.05, za ženske in vajence od 0.60 do 1.60.

Na Dunaju

so našteli 1. junija 83.000 brezposelnih. V vsej avstrijski republiki pa znaša število nezaposlenih 154.000.

Kaj je novega na deželi

Št. VID pri Vipavi.

27. junija je bil ves Št. Vid pokoncu. Po dolgotrajnem grmenju in veliki plohi je potok iz Pasjega repa grozno marastel; ob ½ 7-h mu je postala struga pretesna in udrl je čez dvorišče v hišo g. H. Grabrijana tik mostu. Na mah so bili vsi spodnji prostori pod vodo, a kaj hujšega ni nihče slutil. Kar se dvigne ob 7 h velik oblak prahu in del enonadstropne hiše je s temeljem vred izginil v vodju, s popolnoma vso sobno in drugo opravo; rešiti ni bilo mogoče niti enega stota. Gorje, ko bi se katastrofa dogodila eno ure prej; par človeških življenj bi bilo izgubljenih. Sreča je bila tudi to, da je deroča voda razvaline hitro s poti spravila, da se ni most zamašil. — Kake pol ure poprej pa je zadela nesreča hišo Antona Bratoža v Porečeh št. 4. Na ognjišču je sedel posestnik Jožef Roša iz Poreč 23, ki je prišel tja po opravkih; poleg njega sta se grela dva domača otroka; na tleh ob ognjišču je bila 62 letna starata mati. Kar trešči strela skozi dimnik, oplazi Jožefa Rosa po levi mnogi in ga vrže dol, gre dalje, zadene staro mater in jo vrže s tal na ognjišče. Dolgo časa je minilo, da so jo spravili k zavesti. Bog povrni obema ponesrečencem k malu ljubo zdravje v veselje in tolažbo potrih dobrih družin! V očitem varstvu kojsem sta bila pač oba otroka na ognjišču, ki se jima ni prav nič zalega zgodilo. — Povodenj je napravila dokaj škode v vinogradih, po travnikih in njivah. Ko bi voda kaj upoštevala vse te nezgode! Zadnja slična, a se vecja povodenj je poplavila Št. Vid 29. avg. 1885.

KOLK nad Šturijsami.

V nedeljo dne 8. t. m. bo pri nas v gozdu, na lepo okinčanem prostoru, sv. maša. Pričetek ob 10. uri. Slovesnost bode na istem krasnem in senčnatem prostoru kakor lani. Pevali bodo pevci iz Šturijs. Ker je slovesnost izredna, pričakujemo obisk vdeležencev in planinskih izletnikov.

—o—

TOMAJ.

Naše društvo ima sicer precej posege pevske vaje, a o izobraževalnem delu ni ne duha ne sluha. Navdušenje, ki ga je mladina pokazala preteklo leto za dramatiko, je zal padlo. Naj bi se našel kak buditelj, ki bi mladino zdramil iz tega duševnega mrtvila k izobraževalnemu delu. Žal, da kljub tolikim izobražencem

in razumnikom, ki jih imamo v Tomaju (kakor menda v nobeni taki vasi) ne moremo zdrževati v društvu izobraževalnega dela. Pa tudi mladina ne kaže pravega razumevanja za predavanja in izobrazbo. Zanimanje za knjižnico in čitanje, ki so ga dekleta imele precej je tudi močno padlo. Mladina je še vedno preveč plenu in razvesljevanju vdana.

V gospodarski organizaciji in stnovskih zvezah smo Kraševci zelo na slabem. Maloštevilne zadruge spašali životarijo. V ljudstvu je še mnogo liberalno-kapitalističnega duha, vsak zase, to je načelo naših ljudi. A s tem ne pridemo nikamor naprej. Naj bi si Kraševci vzeli v tem oziru Goričane za zgled. Pa tudi naše izobraženstvo ne stori skoro nič na izobraževalnem in gospodarsko organizatoričnem polju.

Potrebna bi bila tudi za Kras ena vinarska in ena mlekarska zveza. Sploh v vsaki občini ena zadružna. Vino ostaja v kleteh, našemu mleku dela konkurenco laško mleko. Potrebno je kreniti v gospodarstvu novo pot. Naj bi «Mali list» in Straža razširjala te misli in kaj ukrenila v tem oziru.

Mlin g. Černeta iz Tomaja in g. Turka iz Šepulj, ki je decembra pr. I. pogorel, že obratuje, tudi mlatilnica bo že letos poslovala. Naj uspeva vse v korist brehivalstva.

V juniju nam kakor v aprili vreme zelo nagaja. Vrsti se dež, veter, mraz, a lepih dni malo. Sicer pa se nam kljub škodi, ki nam jo je vreme storilo, obeta dobra letina hvala Bogu.

Naša vas sprejme na počitnice 6 otrok sentjakobske šole v Trstu. Upanje pa je, da se jih bo sprejelo še več, ker se niso še vsi odločili. Naj bi se tega človekoljubnega dela oprijeli kolikor mogoče vsi. Naj bi Tomaju sledile v tem še okoličanske vasi.

STANDREŽ.

Slavnost, katero smo imeli na dan sv. Petra in Pavla, nam ostane v trajnem spominu.

Blagoslovili smo obnovljeno cerkev, novi cerkveni križ, novo križevno pot in novo dekliško zastavo. Blagoslovljene se je pričelo ob 9. uri. Izvršil ga je monsignor ob asistenci štirih duhovnikov. Nato je sledila slovesna sv. maša, po sv. maši blagoslovljene zastave in cerkvenega križa. Popoldne ob 3h se je vršil v slovesni procesiji prenos Najsvetejšega iz barake v cerkev. Igral je godbeni krožek iz Mirna, pel domači mešani pevski zbor. Čast in hvalo zasluzni godbeni krožek, ki je s svojimi le-

pimi glasovi ganil srca občinstvu. Posebna pohvala gre pa nekdanjemu cerkvenemu zboru, ki je s svojim 72 letnim tenoristom A. B. nastopil

skupno s sedanjim ženskim zborom. Želimo in upamo, da nas 13. julija zopet počastite s svojim nastopom pri cerkvenem shodu.

GOSPODARSTVO.

Davek na dohodek iz premičnega premoženja

III.

Naš nasvet.

Zakon torej ne sili, da se morajo davčne napovedi za italijanski dohodninski davek od fizičnih oseb do 30. junija izpolniti. **Trgovske družbe, zavodi in gospodarska podjetja, ki so dolžna polagati javne račune pa morajo izpolniti** davčne napovedi do 31. avgusta 1923. na podlagi zadnjje bilance. Drugim (fizičnim) davkoplačevalcem pa nujno priporočamo, da **tudi** izpolnijo davčne napovedi, in sicer iz sledečih razlogov: 1.) Ako izvršijo davčno napoved, potem bodo imeli 4. leta pred davkarijami mir, drugače pa jih bo davkarija radi napovedi v letu 1925. spet nadlegovala, dočim ima drugače davkarija pravico napoved zahtevati le vsaka štiri leta; davkoplačevalci pa isto tako lahko izpolni napoved za leto 1925, dočim ima drugače pravico vložiti davčno napoved vsake dve leti. Seveda je to veljavno samo za slučaj, ako ostanejo dohodki isti: ako pa nastanejo novi dohodki, potem se morajo napovedati, istotako bo **davkoplačevalec takoj prjavil prekinjenje gotovega dohodka, za katerega ne bo obdačen** od dneva, ko ga je izgubil. To pravico mu daje člen 66. enotnega davčnega zakona, ki ga bomo še pozneje natančno razložili.

Drugič se ne sme tabelam zaupati,

ker so zelo visoke. Naj navedemo samo par primerov. Ako je obrtnik do sedaj plačeval n. pr. 3 lire avstrijskega obrtnega davka, ga uvrsti davkarija uradno za slučaj, **da ne izpolni napovedi** v dohodnisko skupino od 200 lir. Ako je plačeval 100 lir avstrijskega obrtnega davka, ga uvrsti v dohodnisko skupino **od 5000 lir.** Ako je plačeval **200 lir** obrtnega avstr. davka, ga uvrsti v dohodnisko skupino od 10000 lir. Ako je n. pr. plačal 2600 lir obrtnega davka, bo uvrščen v skupino z dohodkom od 115.000 lir.

Kdo spada v skupino C.

Skupina C. obdačuje po čl. 54. enotnega zakona samo dohodke, ki izvirajo **iz dela, zasebne pokojnine, podpore iz dobrodelnih zasebnih ustanov, živilske rente.** Za dohodek iz dela se mora smatrati tudi dohodek obrtnikov in drugih, ki uporabljajo v svojem obratu le malo kapitala (mašin, orodja, itd.) in kateri pridobivajo svoj dohodek v glavnem iz dela. Torej spadajo v **skupino C. majhni rokodelci, zdravniki, odvetniki, inženirji i. t. d.** Množino davkoplačevalcev v tej skupini tvorijo zasebni uradniki in drugi uslužbenci ter davkarji, zasebni vpokojenci in osebe, ki dobivajo živilsko rento.

Duhovniki spadajo glede dohodkov, ki jih prejemajo za svojo duhovniško službo in svoja druga službena opravila (n. pr. kateheti) tudi v skupino C. Dohodke, ki jih dobivajo iz drugih virov morajo iste napovedati pod skupino, v katero spadajo po svoji naravi, torej dohodek iz obresti v skupini A, dohodek od obrti v skupini B. i. t. d.

Kako se odmeri dohodninski davek te skupine?

Na podlagi davčne napovedi.

Kdo mora izpolniti davčne napovedi?

V predzadnji Straži smo navedli podjetja, ki morajo za svoje uslužbence in davkarje izpolniti davčne napovedi in plačati državi davek s pravico odbitka.

Vsi drugi davkoplačevalci te skupine, ki niso uslužbeni pri zgorajnji podjetjih, morajo pa **sami** napovedati svoje dohodek in **sami** plačati davek. To so zabeni vpokojenci, osebe, ki prejemajo živilske rente, izvrševatelji prostih poklicev; poljski delavci, kakor tudi delavci, ki so sicer uslužbeni pri obrtnikih, trgovcih, industrijalcih, v svobodnih poklicih, kateri pa ne prejemajo od delodalcev **mesečnih plat.** Podjetja pa, ki morajo polagati javno račune, morajo napovedati tudi dohodek **davkarjev**, ki prejemajo dnevne in tedenske plače. **Kaj smejo davkoplačevalci te skupine odbiti od kosmatega dohodka?**

Povdarili smo že, da ne vpošteva italijanski dohodninski davek davčne sposobnosti državljanov, kakor jo je vpošteval avstrijski osebnodohodninski davek. Zato se ne smejo odbiti od plač 1.) premije za živilsko zavarovanje; 2.) obresti od dolgov, ki obremenjujejo dohodek, razven v slučaju, da so bili najeti za nabavo obratnega kapitala (mašin, orodja, plačevanje delavcev itd.) Odbiti se smejo od kosmatega dohodka samo izdatki, ki so potrebni za **pridobitek dohodka.** Davkoplačevalci skupine C., ki vporabljo pri svojem delu tudi kapital, lahko odbijejo od kosmatega dohodka iste postavke, ki smo jih navedli v predzadnji Straži v primero davčne napovedi za obrtnika, n. pr. rokodelci in drugi.

Zasebni uslužbenci in davkarji smejo odbiti od plač prispevke, ki jih plačujejo proti bolezni, nezgodi in brezposelnosti in prispevke za pokojnino.

Koliko znaša davka prosti eksistenčni minimum?

Lir 640. Vendar se dovolijo pri dohodku do lir 1280 slediči odbitki: odbitek 400 L. pri doh. od 640 do 800 L. » 320 » » » 801 » 960 » » 240 » » » 961 » 1120 » » 160 » » » 1121 » 1280 »

Kdor ima torej n. pr. 1000 lir dohodkov iz dela ali iz živilske rente lahko odbije razven že zgoraj navedenih postavk tudi se 240 lir.

Koliko davka bodo plačali davkoplačevalci te skupine?

Tudi v tej skupini se dela **nekakrski** razlika med manjšimi in večjimi dohodki. Davek je torej v tej skupini progresiven. Od letnega dohodka do lir 1667 v tej skupini se mora plačati 11.43 odstotkov davka; od 1668 do 3000 lir letnega dohodka se mora plačati 12.77 odstotkov od 3001 do 5000 lir letnega dohodka se mora plačati 17.28 odstotkov; od lir 5000 dalje letnega dohodka se mora plačati 18.45 odstotkov.

Vsi dohodki pa, ki jih morajo napovedati za svoje uslužbence podjetja, se obdačijo z 12.50 odstotki, brez razlike na na visino plače. Na dohodke te skupine se smejo naložiti deželne in občinske 10 odstotne doklade, **razven na dohodek uslužbencev in davkarjev v podjetjih, katera so dolžna zanje izponiti davčne napovedi in za nje plačati davek s pravico odbitka pri plači.**

Kaj sledi iz tega?

1.) Vidimo, da je razlika med obdačenjem dohodka iz obrti, trgovine, industrije (skupine B.) samo za 1. odstotek višja.

2.) Da je davek naravnost nečloveški.

Več ko petino dohodka bo moral delavec z dokladami plačati. Od 5000 lir torek več kot 1000 lir.

3.) Po tem načinu obdachenja so najbolj prizadeti ravno najslabši in najrevnejši med delavci. Dvomimo pa, da bo država iztisnila iz delavcev več kot 1/100 predpisane davka.

(Nadaljevanje v prihodnji številki.)

VALUTA.

Dne 30. junija si dal ali dobil:
za 100 dinarjev — 24.80 — 25.10 l.
za 100 avstr. krov — 3.2 — 3.3 st.
za 1 dolar — 22.65 — 22.75 l.
za 1 funt 108.80 — 104.15 l.

Dijaki!

Znano vam je, da se je ustanovila začetkom tega leta Dijaška Matica. Skrbela naj bi za siromašne srednje in visokošolce s podporami in posojili. Da bi res mogla Dijaška Matica izvrševati uspešno svojo naložo, zato potrebuje D. M. ogromen fond. Matica se je obrnila na naše ustanove in zasebnike, na naša društva, krožke i. t. d. Na stotine okrožnic se je razposlalo, toda malo je bilo oči ustanov, društev in zasebnikov, kateri so nam sploh odgovorili, še manj pa onih, kateri so se odzvali s kakim prispevkom. Zakaj? Prvič: ker je še celo vrsta istotako važnih in potrebnih narodnih društev, katera kličejo na pomoč. Drugič pa, in temu razlogu bi D. M. lažje nego vsako drugo društvo odpomogla s pomočjo številnih dijakov, ker se mnogim ljudem, ki zelo radi dajejo v narodne namene, ne olajša izročevanje darov. Komur ni treba drugega kakor seči v žep, ta trikrat rajši in prej da nego oni, ki mora nositi denar na pošto ali kam drugam.

Plod šestmesečnega dela D. M. je majhen in sredstva prihajajo le po kapljah v blagajno. V jeseni, ko se mora pričeti podpora akcija, ne bo dovolj sredstev, da bi zadovoljili le tretjino, mogoča le desetino vseh prosilev, če gre v tem tiru naprej.

Če se tekom počitnic ne izpremeni temeljito, je D. M. obsojena, da postane in ostane mrtvorojeno dete. Dijaki! Do tega ne more in ne sme priti, potem ko je bilo treba toliko dela in truda, da se D. M. sploh ustanovi!

DRŽITE SE NAČELA SAMOPOMOČI! Na tem načelu je zgrajena D. M. Po pravilih sami odločujete o podporah. Sami morate delati tudi na to, da boste imeli o čem odločevati. Saj vas je ogromna množica v naših krajih: preko 1000 srednješolcev in okrog 300 visokošolcev. Sedaj ko se vračate na počitnice, pričnete z delom, nabirajte prispevke za D. M. Sirite misel našega društva. Vzbudite zanimanje za Dijaško Matico pri posojilnicah, društvih, krožkih i. t. d. Ko ste v veseli družbi, spomnite se Dijaške Matice, spomnite se je na izletih, prireditvah, veselicah, ob vseh veselih in žalostnih prilikah. Vsak mali znesek je kamen k zgradbi Dijaške Matice. Saj če nabirate, kažete, da ste kulturno dovolj zreli, da razumete pomen D. M. za dijarto in končno delate vedno le zase. Predvsem je dolžnost vsakega dijaka, da tekom počitnic pridobi vsaj enega podpornega člena. Naš narod razume v polni meri pomen dijatkega vprašanja, le vstrejno trakjte, našli boste odmev. Pričakujemo, da bo našel ta poziv malo več odmeva, nego so ga našli dosedanji.

Samo oni dijaki, kateri bodo res kaj naredili za Dijaško Matico, samo oni bodo lahko reflektirali na podpore ali posojila. Kdor se ne bo zanimal za društvo, kdor ne bo niti član D. M., ta ne bo mogel in smel tudi računati na to, da mu D. M. v potrebi priskoči na pomoč!

Zato javite Dijaški Matici svoja imena, svoje načrte in nasvete in

čim prej tudi uspehe svojega podrobnega delovanja.

Za vse potrebne informacije je na rapolago urad Dijaške Matice ul. Fabio Filzi 10/1 vsak delavnik od 16. do 19. ure.

BIT ĆE DOBRO, MIČIMO SE SAMO!

»Dijaška Matica«

Vozni red železnic veljaven od 1. junija

Podbrdo — Gorica — Trst.

Podbrdo odh.	— 5.05	9.20	16.40 20.50
Hudajužna	— 5.19		16.54
Grašovo	— 5.35		17.10
Podmelec	— 5.45		17.20
S. Lucija Tol.	— 6.10	9.49	17.55 21.23
Avče	— 6.33		18.10
Kanal	— 6.44	10.08	18.21
Plave	— 6.54		18.38
Gorica N.	5.20	7.26 10.33	19.05 22.09

Trst — Gorica — Podbrdo.

Trst D. P. odh.	5.35	6.10	16.30 17.25
Općine	6.07	7.04	17.01 18.15
Repentabor	7.14		18.25
Dutovlje-Skop.	7.24		18.34
Št. Danjel	7.35		17.28 18.45
Rihemberg	7.45		18.58
Prvačina	6.52	8.01	17.49 19.11
Volčjadraga	8.00		19.22
Št. Peter	8.18		19.31
Gorica Nord	7.21	8.31	18.17 19.43

Gorica — Ajdovščina.

Gorica J. P.	odh.	7.15	13.40	18.35	19.25
Št. Peter		7.29	13.52	18.46	19.37
Volčjadraga		7.41	14.03		19.48
Prvačina	doh.	7.49	14.11		19.55

Ajdovščina — Gorica.

Ajdovščina	odh.	4.45	*	11.10	16.15
Sv. Križ-Cesta		4.55		11.25	16.25
Dobravlje		5.02		11.32	16.32
Kamnje		5.11		11.41	16.41
Batuje		5.23		11.54	16.53
Dornberg		5.37		12.06	17.07
Prvačina	doh.	5.42		12.11	17.12

Volčjadraga — Gorica.

Volčjadraga	odh.	5.46		12.13	17.17
Št. Peter		5.54		12.35	17.35
Gorica J. P.		6.08	7.39	12.47	17.39
		6.17	7.48	12.56	17.48

VIDEM — GORICA — TRST.

Odh.	Odh.	Doh.
5.25	6.28	8.15
8.00	8.59	10.45
10.10	11.19	12.40
14.00	15.09	16.55
) 17.30	18.35	—
19.55	21.01	22.55

TRST	GORICA	VIDEM
Odh.	Odh.	Doh.
—	*) 5.56	7.00
6.05	8.00	9.00
9.40	11.36	12.35
13.10	14.57	15.45
16.40	18.17	19.05
18.00	20.01	21.05

*) Ob nedeljak ne vozi.

DARVOVI.

Za Alojzijeviče: Sl. Mlekarska zadruga Trnovo pri Bistrici 50.— L. Iskrena hvala!

*

Za Slovensko sirotišče: Prispevek županstva Sv. Lucije ob Soči 100 L.

Hočeš nočeš - moraš

uvideti, da so Pekatete cenejše od drugih testenin, ker se zelo nakuhajo in jih manj potrebuješ.

POZOR!

na staro slovensko tvrdko

Razprodajam pohištvo po tako znižanih cenah in sicer

Omare . . . od 200 lir naprej posteljnake . . . 90 " vzmeti (šušte) . . . 70 " blazine . . . 60 " kompletne spalnice 800 "

Velika izbera navadnih in finejših sob, kakor tudi železnih posteljnjakov.

Priporoča se

Ant. Breščak

naivejša zaloga pohištva na Goriškem z lastno tovarno v Gorici, Via Carducci 14 (prej Gosposka ulica) in V. C. Favetti št. 3

Izkuseni civilni geometri

DOMENICO ROCCO

bivši geometri I. reda na zemljiški knjigi - Gorica, Corso Vitt. Eman. 34.

ADRIA ČEVLJI

izdelek „Čevljarske zadruge v Mirnu“

Lastne prodajalne:

GORICA, Corso G. Verdi 22

TRST, Via dei Rettori 1.

Znatno

Znižanje cen

RADI RAZPUTSTA TRGOVINE

LUKSURIJOZNEGA

IN NAVADNEGA

Pohištva

GORICA — VIA MORELLI N. 40.

Dr. Alojzij Delphin